

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izvenčni nodelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za vrudne razglasne 60 vin., za poslano in reklame 1 K — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se pritoži znamka za odgovor.

Upravljanstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, L nadstropje. — Telefon št. 80.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—	"	9—

Novi naročniki naj pošljajo v prvih naročnino vredno 100 po nakaznicu.

Na samo pismena naročila brez poslative denarje se ne moremo ozirati.

Upravljanstvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Dr. Windischer:

Od krone do novega novca!

Države, ki so po razpadu Avstro-Ogrske dobile skrb polno zapuščino v avstrijskih kronah, so poleg glavnega dediča Nemške Avstrije sledče: Poljska, Čeho-Slovaška, Ukrajina, Ogrska, Romunija, Italija in Jugoslavija. Vsaka teh držav skuša priti na svoji način iz finančne zmede ter se trudi urediti novo svoje denarstvo. V Poljski, kjer igrajo veliko vlogo tudi nemške marke in ruski rublji, bodo uvedli nov novec ter se pri tem držali ob prehodu v bistvu znane metode Čeho-Slovaške, ki je po izvršenem kolkovovanju uvelia čeho-slovaške krone. V Ukrajini, kamor je prišlo tekom vojne ogromno število krov po avstrijskih armada, seveda krožijo tudi rublji raznih izdaj. Že pod Skoropadskim so pričeli s poskusi na valutnem polju. Vojno stanje, boljševizem, negotovost glede države in neurejene notranje razmere naravno ne ustvarjajo pravljni prilik za ureditev valutnega vprašanja v tej bogati zemlji. Ogrska je dolgo gospodarila s starimi kronami. Kupčija s tujimi novci pri nas še ni ustanovljena. Prebivalstvo mora biti previdno.

Službeni ključ (tečaj) za zamenjene krone je bil v Italiji po razglasu z dne 31. marca 1919 (bando Badoglio) ustanovljen na 40 centesimov z 1 kromo. Zamenja se je morala izvršiti v času od 10. do 19. aprila. Kdor je zamenil krone v lire, je dobil potrdilo, koliko je zamenil. Izplačilo v lirah je pa le nekako plačilo na račun (a conto). Italija stoji na stališču, da je pri tej zameni tripla škodo in bo skušala dobiti pri mirovih pogajanjih povračilo te svoje izgube. Po izmeri te odškodnine bo plačala imetnikom potrdil o zamenjavi eventualno še tudi dodatno plačilo. Znesek tako zamenjanih krone na strani Italije na Tirolskem in Julijskih Benečijih se ceni na 2% milijarde. Ta vsota bo pa pač narasla ker v zadnjem času Italija »za posladkanje« izmenjava po tem ključu prebivalstvu v zasedenem teritoriju tudi ono premoženje, ki ga imajo še izven laških mej, če ga prenesejo v Italijo. To je danes res znatna ugodnost. Po preračunbi tečajev na horzah v nevtralnih deželah je avstrijska krona vredna slabo četrino lire, ljudje pa dobe za njo 40 cent. »Obzor« dne 5. avgusta poroča celo Izstre, da se tam vrši sedaj izmenjava celo za 10 odstotkov ugodnejše, 2 K za 1 liro.

Pri prehodu ene valute v drugo ne gre le za mehanični posel zameni n. pr. krone v lire po ustanovljenem ključu. Nastajajo še druga zelo zamotana vprašanja, zakaj premoženje v papirnem novcu je le en del in to mal del nacionalnega premoženja. Preostajajo na pr. prihranki, naloženi v zavodih, hiši, gozdji, terjatve v vknjižbo in brez vknjiženja, terjatve iz živiljenjskih za-

finančni dogovori Antante, da ščiti denar zavezni, sta pomagala liri umetno do kurza 77 centes, v Švici. Ko je šel dogovor v kraju, je lira držala na vzdol do 60 centes, potem si je zopet mogoča. Nakazilo na 100 švicarskih frankov stane danes v Italiji 156–157 lir. Normalno je lira enaka švicarskemu franku.

Po razsuhi Avstrijije je Italija officijno uvelia v zasedenem ozemlju za zamenjavo ključ 1 lira za 2½ krone, ali 40 centesimov za 1 kromo. Po tem ključu se je sprva vsakdo branil menjati, ker je bil vsled obilice lir še spočetkom tega leta pri nas dobiti 100 lir za 160–180 krov. Od tedaj je kroma držala v propad, in danes se v Švici težko odda 100 krov za 12–14 frankov. Lira je tudi izgubila na vrednosti, vendar se še dandanes dobi z novo v Švici 62 centesimov, torej skoraj petkrat toliko nego za kromo. Pri nas se plačujejo za liro že približno 4 K 50 vin. Občinstvu, ki prodaia in kupujejo novce, svetujem, da si pred zavrnjo pogleda tečajnico (kurzni list) zagrebške borze, ki se izdaja v tisku in jo objavljajo tudi hrvatski dnevni. Kupčija s tujimi novci pri nas še ni ustanovljena. Prebivalstvo mora biti previdno.

Službeni ključ (tečaj) za zamenjene krone je bil v Italiji po razglasu z dne 31. marca 1919 (bando Badoglio) ustanovljen na 40 centesimov z 1 kromo. Zamenja se je morala izvršiti v času od 10. do 19. aprila. Kdor je zamenil krone v lire, je dobil potrdilo, koliko je zamenil. Izplačilo v lirah je pa le nekako plačilo na račun (a conto). Italija stoji na stališču, da je pri tej zameni tripla škodo in bo skušala dobiti pri mirovih pogajanjih povračilo te svoje izgube. Po izmeri te odškodnine bo plačala imetnikom potrdil o zamenjavi eventualno še tudi dodatno plačilo. Znesek tako zamenjanih krone na strani Italije na Tirolskem in Julijskih Benečijih se ceni na 2% milijarde. Ta vsota bo pa pač narasla ker v zadnjem času Italija »za posladkanje« izmenjava po tem ključu prebivalstvu v zasedenem teritoriju tudi ono premoženje, ki ga imajo še izven laških mej, če ga prenesejo v Italijo. To je danes res znatna ugodnost. Po preračunbi tečajev na horzah v nevtralnih deželah je avstrijska krona vredna slabo četrino lire, ljudje pa dobe za njo 40 cent. »Obzor« dne 5. avgusta poroča celo Izstre, da se tam vrši sedaj izmenjava celo za 10 odstotkov ugodnejše, 2 K za 1 liro.

Pri prehodu ene valute v drugo ne gre le za mehanični posel zameni n. pr. krone v lire po ustanovljenem ključu. Nastajajo še druga zelo zamotana vprašanja, zakaj premoženje v papirnem novcu je le en del in to mal del nacionalnega premoženja. Preostajajo na pr. prihranki, naloženi v zavodih, hiši, gozdji, terjatve v vknjižbo in brez vknjiženja, terjatve iz živiljenjskih za-

arja pa je nično malo ali je neporaben za odre po manjših naših mestih, trgi in vaseh. Tako so društva po dejeli vedno v zadregi zaradi repertoarja; pisanijo na razne strani ter pošljajo svoje člane križem dežele iskat primernih iger.

Da bi založila polaganoma naša marljiva dramat, čitalniška in brahna društva po Sloveniji z repertoariem, se je tikoma pred vojno ustanovila Zvezadramat. Zaradi pomanjkanja stavcev in silnega podražanja papirja med vojno pa ni kazalo, začeti z izdajanjem repertoarja, tem manje, ker je aktivnost društev popolnoma prenehala. Brez večjega kapitala je tako podjetje, ako naj bo trajno in dovolj produktivno, sploh nemogoče. Gotovo pa je, da bi bilo podjetje aktivno, ker bi knjižice ne kupovala društva, nego tudi drugi prijatelji dramske literature, in je danes, hvala Bogu, popraševanje po knjigah med narodom tako živo, kakor mi bilo še nikoli.

Predlagam torej, da se občni zbor gledališkega konsorcija bavi tudi izvrašanjem, bi li naše Narodno gledališče ne začelo zopet — kakor pred mnogimi leti, ko so bile naše knjigotiske in občnarodne razmere še zelo primitivne — z izdajanjem »Talije«, sebi,

varovanj itd. Krivica najtrše vrste bi bila, če bi zamenja zadele le slučajne imetnike papirnatega novca. Predmetni laški razglas (bando Badiglio) določa, da od 10. aprila t. l. dalje vse vrednosti, izražene v kronah, veljajo za izražene v lirah, po klijuču 1 kroma = 40 cent. Za primer, da bo Italija mogla dobiti povračilo svoje, ob zameni nastale škodi, se to razmerje primerno izboljša pri vseh plačilih. Dolgovi bodo torej plačani v lirah. Kdor je imel v Tridentalu plačati 1000 krov dne 1. junija, mu je plačati 400 lir, podgori omenjenim pridržkom, eventualnega doplačila, če bi država sama tudi mogla dovoliti še boljši kurz. Prebivalstvo, zlasti laške narodnosti, v zasedenem ozemlju s tem ključem nikakor ni zadovoljno. Na kratko le omenjam, da pri tej zameni dobro vozijo posestniki nepremčin in sploh blaga, katero svojo vrednost nosi takoreč seboj, kakor star filozof Bias. Vrednost nepremčin in blaga sploh v prometu ni odvisna od kurza, ki ga defektura vlada. Celo v Italiji, kjer je vsota izmenjanih krov razmerno majhna in protivrednost lira vpeljana valuta, so težave in spornosti znate. Nastajajo še druga tiserčja vprašanja v praksi. Na primer: Janez Primc je bil od leta 1900 plačeval zavarovanje za življenje za 10.000 krov. Dne 1. januarja 1920 poteče rok. Ali je pravično, da bo on dobiti 10.000 slabih krov ali morda 4000 lir, tudi v vrednosti oslabljenih, ko je 14 let plačeval dobre krome, 100 krov vrednih 106 lir? Zavarovalnica, ki je gospodarsko neprimočnejša, naj ima vso kacist? Tudi pri posojilih je sličen položaj. Dolžnik plača teden v slabem novcu, kar je dobil pred leti in dobrem. Taka vorašanja se porajajo, če se razmisli globlje, za nas je nepravilno, da nismo tudi v Jugoslaviji končno ven iz te kronske mizerije. Odlašanje ureditve valutnega vprašanja je velezidatno, zagrešeno na narodnem premoženju.

Prof. —vmore:

Ruski boljševizem.*

Opose boljševizma.

V svoji že leta 1914. izšli knjigi »Vojna in internacionala« je razlagal Trockij: »Proletariat, ki je prehodil šolo vojne, občutil bo ob prvi resni zaprketi v mejah lastne dežele potrebo, rabiti govor moči. Sili ne poznajo nikake zapovedi! zaklical bo onemu, ki bi hotel poskusiti zadrževati ga z močjo buržuačke zakonitosti. Ta strah pred »buržuačko zakonitostjo« uravnavata vsaj deloma vse delovanje boljševiških mogotcev. Vsled tega je razumljivo, da

* V predloženem članku v št. 175 (28. julija) čitaj na koncu prvega odstavka pravilno: ... delo, niti produkt nemške duševne aristokracije.

no iznova uprizoriti ter so se morala besedila ali celotno ali na polovico ali vsaj mestoma v vsej kitici novo prevajati.

Tako n. pr. se je izgubil recitativ v II. dej. »Prodane« med Kecalom in Jankom, ter sem ga moral vpriči uradnih strank mahoma posloveniti, ker so nani pri skušnji kar čakali. Tekst za opero »Manon« se je ohranil v večjih fragmentih; popolnit ga je moral Fr. Marolt preko noči, a ker je pregledal še dvoje troje točk, sem poslovenil ostanek še jaz. Pritekel je operni sluga v pisarno na magistrat, pripovedoval, da čakajo notni kopist, člani in kapelnik ter da za to prosi, naj prevedem prazna mesta kar nemudoma. In sedel je tik moje mize ter čakal, da sem bil gotov, to pa — tekel nazaj v gledališče!

Tako se moral delati letos pri našem opernem gledališču. Navajam to le edino za to, da opravičim marsikat ter da utemeljim nujno potrebo izdajanja tiskanih opernih tekstov.

Tekom svojega delovanja za našo Talijo sem prevel celo vrsto knjig in tekstov. A danes ni za njimi niti sledu več ter ne vem niti njih naslovov. Marsikat arijo bi si dal rad doma zaigrati in zapeti v svojem v lastnem besedilu, a ni ga več, ker ga odnesel kdovekdo kdovekam! Letos smo ponovili

»Pagliacce« Leoncavallove. Čegav je bil prevod, ne vem. A izginila je baš partija Canijeva, ki tvori nad polovico vse opere in izginil je tudi klavirski izvod z vsem tekstrom. Da se spiše besedilo za suffezo in za kapelnika v knjigo in za pevca v partijo, traja do konca časa. Zato se je zopet kar naenkrat strašno mudilo, in posloveniti sem moral Canijev ulog, odlomke Neddi in zboru preko noči. Dvojakove »Rusalka« sploh nismo mogli uprizoriti, ker se je izgubil prevod, za prevanje pa ni bilo več časa. Tako se je moral opera preložiti na prihodnjo sezono, a pelal se bo z novim besedilom.

A tudi z literarnega stališča bo zelo koristno, ako se izdaja operni teksti v knjigah. Prevajalci se bodo posredovali, da opravijo svoje težko in vedno nevhodno delo koikit le možno dobro. Marsikat si je ta posel le prevele oljal, in ni podal teksta niti vsebinsko verno, gramatično pa celo zanikarno. V bodoče naj pridejo tudi ti prevodi pred književno kritiko. A predvsem pred glasbeno. Ni dovolj, da je prevod opernega ali opernetnega teksta jezikovno brezhiben ali celo vzoren; še važejoče je, da je peven, poln unemških vokalov, poslušalcu umljiv in pevcu (največkrat nedomačinu) lahko izgovor.

izredna komisija, da se mora v vsaki občini »sovdejki« (»Sovdepja«) se imenuje Rusija. Sovjetov deputatov (rabčih i krestjanskih) toliko in toliko uglednih buržuazijev ustreliti. In oficijelna izvestija so primaše cel teden z vseh koncem Rusije brzjavke z imenom umorjenih sodnikov, duhovnikov, učiteljev, bankirjev, trgovcev, učencev in učenk. Enako krvljenje je bila posledica Ljenevoga ranjenja in umora nemškega poslanika grofa Mirbacha, ki je bil sicer umorjen po dveh članih izredne komisije. Boljševiki so pripisovali dejanje socialističnega revolucionarjem in so dalji način pomoriti okoli tristo članov te stranke. Mnogo večje pa je število žrtev, ki jih je pomorila izredna komisija na vseh koncih in krajih Rusije.

Posebnost te izredne komisije je veliko število njenih mladostnih sodelavcev; otrokom v starosti od 15. in 16. let, nencem 4. in 5. gimnazijalnega razreda je poverjeno tukaj predsedstvo, posli preiskovalnega sodnika. Oni vršijo hišne preiskave, odrejajo aretacije in podpisujejo smrtne obsodbe (!!). Pri tem se je »kultura, ki obiluje vse svet, oprijela tudi boljševikov: so dobro rejeni, dobro oblečeni in nikakor ne nerovni. Pri hišni periskavi se takoj zopet vse lepo čedno zavije in položi na staro mesto, tativine se pri tem ne dogaja več; človeka nagovarjajo vedno z mirnim glasom in v izbranih besedah ga pozovejo, naj spravi napotrebnejše perilo in malo prigrizka v majhen kovčeg ter neočito sledi uradniku. Število hišnih preiskav z obligatno aretacijo in sledoč usmrtnitvijo je legija. Maksim Gorkij je pač imel prav, ko je v predstavitvi dne 1. maja 1918 pisal v svojem listu »Novaja Zina«: »pravi duh boljševikov se je izkazal kot smrad splošne nevednosti, zopernego egoizma in brezkrne lenobe.«

Politične vesti.

— Poziv uredništvu »Slovenca«. Pred kratkim so med socijalističnimi železničarji napadli, da jih preganjajo radi nihovega prepričanja. Pozvani, naj navedejo konkretno slučaj, so se omejili na splošne fraze. Zdaj že nekaj časa »Slovenec« ponavlja očitke o »denuncijantskih manirah«. Parkrat človek tako stvar prezre, končno me pa vendar radovednost žene: koga sem denunciral? Pozivljam uredništvo »Slovenca«, naj nemudoma objavi konkretno slučaje. Upam, da toliko lojalnosti vendar še obstoji med strankami, da bo glavno glasilo SLS zapustilo splošne fraze in psovke in prišlo na dan s konkretnimi včrkami proti katerim se mi boste mogoče braniti. — Dr. Gregor Žerjav.

— Kmečke krajevne organizacije IDS kranjskega kraja se sestanejo 11. t. m. ob 9. uri v ljudski šoli I. nad. v Kranju k važnemu posvetovanju. Namen: Medsebojno spoznavanje, notranje politični položaj, Kmečki svet, narodno gospodarstvo, enotno postopanje v raznih slučajih. — Pošljite svoje zastopnike! Organizirani člani, ki se mudite ta dan na trgu, se podvajajo v svojih opravkih in prihitev v polnem številu k sestanku, ki je zelo važen za vse.

Poročilo 9. avgusta.

MINISTRSKA KRIZA.

Iz kluba Dem. Zajednice. Beograd, 8. avgusta. Klub Demokratske zajednice je nocoj imel plenarno sejo. Referiral je designirani ministriki predsednik Ljuba Davidović, ki je bil pozdravljen z burnim aplavzom. Obvestil je klub o toku svojih političnih pogajanj, o rešitvi krize. V soboto ob

ljiv. Zato je prevajanje vedno težko, vačališča naravnino mučno. Najbolje, da si prevajalec besedilo sam preigra ali preigrati in prepeti da. Le tako začuti eventualne nedostatke v ritmu, akcentu, gledi pažljiv, visokih not i. t. d. ter jih izboljša in izpili.

V minoli sezoni so bili pevci prav posebno zadovoljni s prevodom »Žonglerja Naše Gospe«. Prevod je bil mučen, tem bolj, ker se je zanj zopet mudilo. A ob klavirju sem ga premagal, ker sem si pridobil s prevajanjem iz raznih jezikov na slovenski in iz slovenskega na nemški jezik tekom 20 gledaliških let že dokaj rutine. Kapelnik je bil s prevodom zadovoljen, a zadovoljen nisem bil še sam. Zato sem naprosil še Fr. Marolata, naj pri podlaganju teksta v vse klavirske izvode paži in premišlia, bi se li mestoma ne dal prevod še izboljšati. Marolt je pri prepisu resnično našel še to in ono, kar se je dalo za pevca še glajše in še lepše prevesti, in tako sva skupaj pilila in pilila, da sva dosegla končno vsaj približno zares dober prevod, ki je delal pevcom radost.

Gotovo bi se bil tiskanji tekst »Žonglerja« tudi na našem odu izredno pričuvljene opere prodal v več tisoč izvodih, a, žal, nismo ga imeli.

Ko torej podajam te spomine na preteklo, nervozno dobo, ker vedno

9. urij zjutraj se vrši seja izvršilnega odbora Demokratske zalednice, ob 10. uri pa zborovanje plenuma, ki bo sklepalo o važnih odločitvah.

Za koncentracijo. Beograd, 8. avgusta. Minister dr. Korošec je posetil ministarskega predsednika Protiča in imel z njim dolg razgovor. Nato je Jugoslovanski klub imel sejo, na kateri je zaključil, da apelira na demokrate in radikalce, da se sporamejmo o koncentracijski vladi.

Pogajanja ministra Davidovića za rešitev krize. Beograd, 8. avgusta. Designirani ministarski predsednik Ljuba Davidović je nadaljeval danes svoje konferenco in sprejel predstavnike Crnogorcev. Bunjeveci in demokratične designirane Medakovićeve skupine. Crnogorci in Bunjeveci so izjavili, da podpirajo njegov kabinet. Medakovićeva skupina je izjavila, da bo vladajo podpirala v vseh stvarnih vprašanjih. Popoldne je gosp. Davidović konferiral s poslanici Laginjo, Lorkovićem in Držkovićem, ki so mu imenom Narodnega kluba izjavili, da je leta pripravljen sodelovati pri koncentracijskem kabinetu. Glede sodelovanja v koaličnem kabinetu so izjavili, da o tem klub še ni definitivno sklepal. Za tem je designirani ministarski predsednik konferiral z g. dr. Korošcem, ki mu je imenom Jugoslovanskega kluba izročil rezolucijo z apelom na obe veliki stranki. V kolikor se tiče ta apel Demokratske zajednice, je nekoliko depasiran, ker je gosp. zastopnik demokratov od vsega začetka vodil pogajanja v smislu koncentracije. — Nato se je g. Davidović razgovarjal z načelnikom radikalnih dissidentov z Trifkovićem. Popoldne ob 6. je ponovno konferiral z dosedanjim ministarskim predsednikom Stojanom Protičem ter se nato vrnil v klub Demokratske zajednice, da izvesti svoje ministarske kolege o dosedanjem poteku političnih pogajanj.

Položaj in razplet krize. Spor med radikalci. Koncentracija ali koalicija? Beograd, 8. avgusta. Skoraj vsi klubbi so danes imeli sejo o političnem položaju in razpletu krize. Največjo pozornost vzbujajo dogodki v radikalnem klubu, kjer se je pojavilo ostro nezadovoljstvo s postopanjem Stojana Protiča. V sinočnjem razgovoru z g. Davidovićem je namreč g. Protič izjavil, da se bo radikalni klub težko odločil na sodelovanje v koncentracijskem kabinetu pod vodstvom demokratov in je zlasti ostro odklonil sodelovanje z dosedanjimi ministri Pribičevićem, Poljakom, Vulovićem in Alaupovićem. To da vela tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nesoglasja, tako da se je v parlamentu že začelo govoriti o razkuhu radikalne grupe. Dejstvo je, da izjavljajo mnogi radikalci, da ne sme nobeno osebno vprašanje preprečiti sestavo koncentracijske vlade. V kolikor tudi za koaličnico vlad. Protič se očita, da je izvral krizo iz osebnih motivov in da vstraja na tem osebnem in strankarskem stališču tudi še sedaj ter da skuša na ta način preprečiti razplet. Tem njegovim stališčem je pa tudi velik del radikalnega kluba nezadovoljen. V današnji seji Radikalnega kluba je prišlo do ostrega nes

jakost od poljske krepčine. V Italiji so Judje laški rodoljubi. Luigi Luzzati, čeprav izraelit, je dosegel mesto ministrskega predsednika in si stekel spoznavanje celega naroda. Ako prebijes le en dan na Poljskem, se lahko preveri, da so pogromi ter anarhija tu nemogoči. — Komur je še v spominu, kako so spletakarji in rovarili povod, kamor so prišli — bodi na Bolgarskem, bodisi na Ogrskem ali na Češkem — bo nehoté zrl z nezaupanjem na slična podjetja machiavelistične Italije.

P. P.

Zavezniki.

Apetit raste. LDU. Veliki Beč, kerek, 7. avgusta. Iz Temešvara javljajo, da je na banketu, ki je bil prirejen na čast ministrskemu predsedniku Bratianu, imel sam Bratianu govor, v katerem je naglašal, da Temešvar ni vse, temveč da morajo Romuni dobiti ves Banat. Dogovor jim obeča ves Banat do Tise in Romuni ne morejo biti mirni, preden ne dobi Velika Romunija vseh banatskih krajev. Na to se žela. Treba je, da pojde v Pariz deputacija Nemcev in Romunov in da zahteva priznanje k Veliki Romuniji. Romuni se ne strašijo niti naporov, niti denarnih žrtev, da dobe plodoviti in bogati Banat.

Zaslужena kazen. LDU. Berlin, 7. avgusta. (ČTU) »Vossische Zeitung« javlja iz Kassla: Aliriani so dali bivšemu poveljniku ujetniškega tabora v Kasslu, generalmajorju Kruski dostaviti obtožbo, kjer se zahteva tudi njegova izročitev. Baje je opustil potrebne odredbe in povzročil veliko razširjenje pegavice pozimi leta 1916 in 1917, tako da je v ujetniškem taboru v Kasslu umrlo 3000 mož. Na pritožbo francoškega sergenta je odvrnili da vodi vojno po svojem načinu.

Skrbi. LDU. Amsterdam, 8. avgusta. (Dun. kor. ur.) »Times« se v svojem članku »Britansko gospodstvo na morju in nevarnosti s skrbjo izražajo o naraščanju ameriškega trgovinskega brodovja, dočim britansko brodovje od leta 1914 nadzaduje. Po statistiki, ki jo navaja članek omenjenega lista, je narašlo ameriško trgovinsko brodovje od leta 1914 za 7.746.000 brutto ton, dočim je britansko izgubilo za 2.547.000 brutto ton.

Mirovna konferenca.

Nerešena vprašanja. LDU. St. Germain, 8. avgusta. (DKU) Po »Journalu« pravi »Gazzetta del Popolo«, da upa mirovna konferenca do 25. avgusta rešiti jadransko, bolgarsko in romunsко vprašanje, ter da upa, da se do tega dne podpiše tudi avstrijska mirovna pogodba. Maloaziski vprašanje bi se potem odgodilo, ker je treba čakati na odločitev Amerikancev glede prevezeta mandata Konferenca namerava iti na 14. dnevnem dopust.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Nova Ogrska — ali stara? LDU. Budimpešta, 8. avgusta. (Dun. kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad poroča, da je poslal nadvojvoda Jožefu predsedniku Clemenceauu nastopno brezjavko: Gospod Clemenceau, predsednik mirovne konference, Pariz. Ministrstvo, sestavljeni deloma iz članov bivše Kunove vlade, smo na poziv naroda pozvali, naj odstopi, nakar je to ministrstvo demisijoniralo. Stvorilo se je na to prehodno ministrstvo. Jaz sem prevzel kot upravitelj prehodnega ministrstva oblast v svoje roke in sem imenoval vladino in ji poveril posle. Ljudstvo prestolice Budimpešte je vzele padec boljševske strahovlade in na vdušenjem na znanje in prepričan sem, da vzame to tudi prebivalstvo po de-

želi navdušeno v vednost. Naš prvi cilj je sedaj, delati na to, da se sklice kar najhitreje narodna skupština, ki bo na ustavnih podlagi določala o državnih obliki. Do tedaj pa je v našem programu, da porazimo s terorističnimi sredstvi semkaj zasejanji boljševizem, da izvedemo pogodbo o premirju, da uredimo razmere v deželi, da zagotovimo produkcijo in da pripravimo gradiva za mirovna pogajanja. Iz vseh teh razlogov si želimo bliže zveze z antanto. Prosimo vas za dobrohotno pomoč in v interesu naših stremljajočih za priznanje naše nove vlade. Nadvojvoda Jožef, fieldmarschal.

Zvezana Ogrska. LDU. Dunaj, 8. avgusta. (ČTU) »Abend« poroča: Železniški promet na Ogrskem je popolnoma ustavljen, tako tudi zasebno telefonsko občevanje. Romuni nadzirajo zlasti telefonske pogovore in jih dopuščajo le izjemoma.

Dogodki v Budimpešti. LDU. Lyon, 8. avgusta. (Brezžično) Poroča se, da močno čehoslovaške čete koračajo proti Budimpešti. — »Neue Freie Presse« poroča, da odpotujejo v kratek tudi angleške in francoske čete, ki se bodo udeležile zasedbe Budimpešte. — Iz Londona javljajo, da pridejo člani prejšnje vlade na Ogrskem pred državnim sodiščem. V Budimpešti je bilo ogromno ljudi aretiranih. Prebivalstvo je mirno.

Na Dunaju so še vedno isti. LDU. Dunaj, 7. avgusta. (ČTU) »Neue Freie Presse« javlja: V nedeljo, dne 10. t. m. se vrši v Znojmu sokolski zlet, ki se ga hoče udeležiti tudi dunajski Sokol. Včeraj so zborovali nemško-nacionalni železničari severno - zapadnega kolodvora, da ne bodo pustili vlaka z Dunaja, ako pridejo Sokoli na kolodvor v kroju.

Renner na Dunaju. LDU. Dunaj, 8. avgusta. (DKU) Državni kancelar dr. Renner je z mirovno delegacijo prispel danes dopoldne iz Saint Germaina na Dunaj.

Skrbi. LDU. Amsterdam, 8. avgusta. (Dun. kor. ur.) »Times« se v svojem članku »Britansko gospodstvo na morju in nevarnosti s skrbjo izražajo o naraščanju ameriškega trgovinskega brodovja, dočim britansko brodovje od leta 1914 nadzaduje. Po statistiki, ki jo navaja članek omenjenega lista, je narašlo ameriško trgovinsko brodovje od leta 1914 za 7.746.000 brutto ton, dočim je britansko izgubilo za 2.547.000 brutto ton.

Tudi ta stavka bo brezusporna. LDU. Bukarešta, 6. avgusta. (ČTU) »Dacia« poroča iz Sofije: Francoske čete, ki so zasedle Bolgarijo, so začele z razorenjem bolgarske vojske.

Tudi ta stavka bo brezusporna. LDU. Bukarešta, 6. avgusta. »Dacia« javlja: Listu »Universul« se poroča iz Sofije, da se je posrečilo bolgarskim socijalistom, povzročiti v znak protesta proti zasedbi Bogarie po francoskih četah splošno stavko po vseh tovarnah in podjetjih.

Italija.

Slopošna stavka na laškem jugu. LDU. Pariz, 7. avgusta. (ČTU) »Dacia« poroča: »Abend«, že izbruhnila včeraj v vseh pristaniških mestih od Napoja do Messine slopošna stavka. Tudi stavka v Gorenji Italiji se poostruje. Vlada je odredila, da je po vseh večjih krajih vojaštvo prizvajeno. Vests, da je Anglija ustavila dovoz premoga, vpliva tudi uničivoče.

Težave. LDU. Lugano, 8. avgusta. (ČTU) »Wiener Mittagspost« javlja: V Milenu je našla policija v nekem delavskem domu 21 bomb. — Ministrski predsednik Nitti je včeraj v zbornici izjavil, da je položaj v novo osvojenih pokrajinah zelo težak in sicer radi nasprotja med nacionalisti in socialisti. — V Skadru je usmrtil neki Crnogorci italijanskega časnika.

Sokolstvo.

Sokolska župa Ljubljana I. Naše društvo v St. Vidu naznana za jutri svoj javni nastop. Vkljub raznim nepričinkam glede telovadnice, ki društvo vsem na razpolago vsed ne razumevanja gotovih činilev, se je Sokol Šentvješki vstavno lotil izvrsjevanja telesno in hravstveno-vzgojnega programa sokolskega in hoče s svojim nasto-

nesla v prodaj najfinježih rib in rakov.

»Naj že bo, kakor hoče, poskusiti pa le moram,« si je mislila ter pritisnila na zvonec.

Kuharica, ki je prišla odpirat, jo je prijazno sprejela ter jo po kratkem pomenku javila oberstu.

Kmalu se je prikazal med vrat izpiti obravbersta W.

»Kaj bi radi?« je hreščče vprašal.

Sodarica se je priklonila skoraj do tal, sklenila roke kakor k molitvi ter pričela s hinavsko milim glasom:

»Visoki gospod, ne zamerite, da vas jaz, uboga kmetска reva, nadlegujem! Kakor vam je znano, hodim jaz za vas in tudi za nekatere druge visoke gospode oficirje v Ilirske Bistrici po rabe. Rej je, da sedaj te drage živalice zelo težko dobivam, pa kaj zato, vam dobrim in visokim gospodom moram in hočem postreči, če tudi bi se mi bilo truditi do smrti. Ravn včeraj sem bila tu v Ljubljani v neki oficirski kuhinji, in tisti kuhar, ki kuha za gospode oficirje, me je tako lepo prosil, da naj mu ta teden preskrbim čim največ rib in rakov. Jaz reva, ki hočem tem dobrim gospodom vedno postreči, sem se takoj danes podala na pot. Da bi pa zamogla res veliko tega blaga prinesiti s seboj, sem najela še nekega starega moža kot pomagača. Ni šel red

z menoj, res da ni šel rad, a k sreči imam tam v bližini Ilirske Bistrici ranjeno gospino, in jaz sem mu rekla, da ga bo morda mimogrede lahko obiskal. To ga je omečilo, da se je udal in šel z menoj. A mislite si nesrečo, tu v kazini nama nočejo dati dovoljenja! O, visoki in dobr gospod, pomagajte meni revi, da bom mogla postreči gospodom oficirjem!«

»Ha, ha! no, vi ste res dobra in skrbna žena! Počakajte nekoliko,« je zahreščal oberst ter se vrnil v sobo.

Sodarica se je zasmajala v pest.

Oberst W. je stopil k telefonu, po-klical Jugowicza ter mu govoril v nemškem jeziku:

»Gospod poročnik, mene sicer prav

mało briga, komu daste dovoljenje za

potovanje in komu ne, ali eno vam da-

nes strogo zabičim in tega se morate

držati. Osebam, bodisi moškim ali ženskim, mestnim ali kmetskim, ki so s

svojimi kupčicami ali kakovšnoloki do-

bavo v zvezi z oficirji, morate brez

obstavljanja napraviti potrebn potni

list. Ako tudi vse drugo pogine, oficirji morajo imeti vsega dovolj, zapomni-

te si to, in ljudem, ki se trudijo zanje,

ne branite hoditi po svojih potih! Grajati vas moram, da ste ravno danes zapolidi neko ženo in njenega poma-

gača, ki imate nalog, pripraviti za ofi-

cirko kuhinjo večjo možino in za

pomu zjutri pokazati, kaj zmora resna volja in sokolska eneržija. — Bratje in sestre! Pokažimo Šentvidčanom svojo ljubav in obješimo jih ter jim z našim posetom utrdimo njihovo eneržijo, da bodo navzicle zaprekam korakali smotreno proti vzvišenim našim ciljem. Udeležite se nastopa v St. Vidu! Zdravo!

Predsedstvo sok. župe Ljubljana I.

Sokolska župa Ljubljana I. Seja župnega predsedstva se vrši v sredo ob 8. uri zvečer v Zveznji sobi v Narodnem domu. Dnevni red: Župni zlet. Udeležnej se se seje po možnosti tudi za-stopniki vseh župnih društva. Tajnik.

Posebni vlak za Kočevje je dovo-

len. Odhaja iz Ljubljane ob 5. ur 19.

minut zjutraj ter pride v Kočevje ob 8. ur 17 minut. Vračamo se ob 22. ur 18.

minut in pridevo v Ljubljano okoli 1. ure

ponoči. Gledo vognih cen naznamo ta-

kaj vse potrebujo, ko dojdete končni od-

lok ministarstva saobraćaja iz Beogra-

da. — Bratska društva naj naznanijo

vsaib približno udeležbo takoj, natančno

udeležbo pa v določenem roku do 10.

t. m. Torej bratje, hitro in točno.

Javne telovadbe Sokola v St. Vidu

nad Ljubljano, združena z ljubljanskim

koncertom »Ljubljanskega Zvona« in

sodelovanjem vojaške godbe. Apeliram-

mo v predvečer naše prireditev na

bratska društva in naklonjeno nam

činstvo, ter prosimo mnogobrojne udele-

žbe. Spored spored naše jutrišnje prireditev

je tako prvorstno izbran, da podobne

leta, letos, se zboroval nobenega

člana. Po občnem zboru se vrši proslava

35letnice smrti ustanovitelja Sokolstva

br. Tvrša — predava br. Kozman. Po-

polnole ob 13. ur 13. ur zbirajo člani pred

Mestnega doma, odkoder odkorakajo

z godbo na čelu in z drugimi br. društvi

in predstavlja St. Vidu. Oblike

zgodnjih zborov v krožkovim znakom.

Zjutral in popoldne pridite v

zgodnjem včerajšnjem zboru v krožkovim

znamenem. Zdravo!

Tajnik.

Predstavitev Sokola v Trbovljah se

se vrši dne 14. septembra.

Primorski Sokolski krožek javlja

člansku, da se vrši v nedeljo 10. t. m.

ob 10. ur 10. ur dopoldne v malih dvoran

Narodnega doma izvenredni občni zbor

z dnevnim redom: Snopolnitve

Najbržje je tukaj očivenen namen, na predne stranke pod raznimi izmišljanimi pretvezami spraviti iz stanovanja in vtihotapiti svoje ljudi notri. Kje je tu poverjeništvo za socialno oskrbo? — Prizadete stranke.

Pospesevanje plančevanja. Ni še dolgo, odkar se je v naših dnevnih kložil o ustanovitvi nove, nepotrebne gostilne na Vrhniki. Danes moramo zoper enak slučaj beležiti. V občini Medvode je bilo doslej 15 gostiln, za naše razmere silno veliko število. Toda ravnateljstvu tovarne v Goričah je bilo to najbrž še premalo, ker je odal, sponzurno z vladnim prisil upraviteljem, svoje že ved let prazne prostore v najem nekemu gostilničarju, klub temu, da se je delavstvo proti potrebi gostilne v tovarni izjavilo. Dotične prostore bi bili delavci sami v najem vzelji, da bi tam ustanovili konsum, kar je pa vladni upravitelj odklonil. Ustanovitev gostilne vendar ne more biti v interesu tovarne. Koliko nesreč se pri strojih zgodi, aki delavci niso popolnom trezni! Delo alkoholikov tudi ne bo boljše kakovost, temveč nasprotno. Toda namesto da bi tovarna gledala na to, da bi imela trezno in združno delavstvo, ga hoče še z alkoholom zastupljati. Res je bila že pred leti v dotičnih prostorih gostilna, ki je pa še danes v najslabsem spominu. Zbirali so se v njej najtemnejši elementi, ples in pogoib sta bila na dnevem redu. Da nam hoče nemško ravnateljstvo naše ljudstvo zastupljati in gnati v prepad, temu se ne čudimo. Čudimo se le, da pospešuje to vladni zastopnik! Na eni strani se nas navaja k tretnosti in se izdajajo razni tozadevni odloki, na drugi strani pa ustanavljo vladni organi popoloma nepotrebne gostilne! Kako naj ima potem tretnostno delo uspeh! Opozorjam posebno poverjeništvo za soc. skrbstvo, protiški oddel, na ta najnovejši slučaj. — Delavska organizacija Goričane — Medvode.

Stavbna in javna dela. Stavbna stroka letos še domalega počiva. Vzrok temu je pomanjkanje materiala in druge delavske moći. Proračunano namreč je, da bi stavba, ki je pred vojsko vejala 10.000 K, sedaj prišla najmanj na 100.000 K. Zato je izključeno, da bi zasebniki preje začeli z delom, predno se razmere stalno ne urede. Pač so pa začeli hiše prav pridno beliti ter popravljati, kar je najnajnajša potreba. Tudi trgovci so začeli svoje portale prepleskavati in nekatere trgovine že izgledajo, kakor nove. Enako so začeli tudi gostilničarji in kavarnarji svoje lokale preslikavati. Saj so bili tega pa tudi že skrajno potrebi. Javna dela, katerih pa ne bo malo, iz enakega varoka počivajo. Po Ljubljanični strugi se giba par delavcev. Ker so interenti sklenili zahtevati, da se zatvorice v Grubarjevem prekopu zaradi nevarnosti povodnji naj ne zapro, bi bila Ljubljanična struga brez vode in postal bi bil zaradi tega nedvomno po mestu smrš, ki bi lahko imel za posledico bolezni. Da se temu izogne, je dalo stavbno vodstvo za osuševanje barja pri izoku Gradače v Ljubljanoču napraviti nov jez in tako Gradače sedaj ne bo tekla po Ljubljanični strugi na zaj v Grubarjevem prekopu, marveč na ravnost skozi mesto in tako je ustrezno brez posebnih stroškov na obe strani. Tudi mesto je začelo trebiti travo s cest, pripravljaj se posipanje cest in tudi s popravo asfaltiranih hodnikov se nadaljuje. Popravljati so začeli v Šelenburgovi ulici, odker se je delo nadaljevalo po Prešernovi in Stritarjevi ulici. Tu je baš sedaj dokončano in so zavili na Mestni trg. Tako bodo sicer polagoma, a vendar izginili zunanj višini znaki vojske v naši prestolici. Razume se, da to ne bude šlo tako naglo, a če bi ne bilo začetka, bi tudi ne bilo konca. Sicer pa vladu v ti stroki še povsod pravcato mrtvilo.

Ustanove za invalide in svojice na Koroškem, Štajerskem in Ogrskem padlih junakov. Orožništvo je za junake, ki so padli v bojih na naši severni meji in postali invalidi, ustanovilo zbirko, katere znesel je 20.719 K 12 v. V posamevanje te hvalevredne in človek-jubljučne ustanove, naproš se že človek-jubljučno občinstvo, da naj bi najizdatnejše pritekel v pomoč tem našim prvim mučenikom, ki so svoje življenje ali pa zdravje živilovali v korist naše osvobojene domovine. Sprejme s s hvaležnostjo vsak tudi najmanjši prispevek pri dravski divizi, brambni oddelki v Ljubljani. Iz že nabrone in še pripravljajočih svot se bodo nakazale podporne revnini in potrebnim svojcem padlih junakov, odnosno invalidom, kateri so se po 1. novembra 1918 bojevali na Koroškem, Štajerskem ali Ogrskem. Prosimče za podpore teh prispevkov, opremljene z vojaškim in ubožnim potrošilom ter z družinskim matičnim potrošilom naj se naslovijo na brambni oddelki dravskih divizijskih oblasti v Ljubljani.

Sruje se društvo ljubiteljev rož in evelic. Zanimajoči se za to idejo, ki je postala prepotrebna, izvolijo naj priti v restavracijo hotela Union v ponedeljek 11. t. m. ob 17. uri točno.

V tivolskem gozdu so postavili dane več novih, belih klopi. Vsakdo, ki želi v tej krasni okolici naše sloven-

ske stolice krepčila, je pač hvaležen, da so se začele brišati sledi vojnega vandalizma, ki je tudi tu vse pokončal. Veselje pa se umakne studu, ko vidi, kako se brini neka vrsta štelcev, te klopi zamazati. Ni stala nova klop pet minut, že je bila zapisana na njej cela pesem; na drugem mestu jo je »krasila« risba. Ti proizvodi kažejo pač na nekaj mehanične spremnosti v pisanju in risanju, pričajo pa, da so zelo slabo vzgojeni tisti, ki so jih zagrešili; še manj pa jim je znana slovenska književnost, sicer bi jim moral biti znan vers iz šolske pesmi: »Kjer se osel povalja, tam dlako pusti!«

Maturanti idrijske realke, ki so maturirali v letih 1908 in 1909, se pozivajo, da se udeleže sestanka, ki se vrši danes, dne 9. avgusta, ob pol 9. zvečer v kavarni »Zvezda«, da se pogovore o praznovanju desetletnice mature. Komur je kaj za to, da se praznuje desetletnica dostojno, naj se tega sestanka sigurno udeleži.

Visokošolcem. Sestanek, ki je bil napovedan 12. t. m. v salonu pri Mramu, bo še v ponedeljek, 18. t. m. ob 6. zvečer, ker moramo počakati vrnitev visokošolcev iz Beograda.

Popravek. V poročilo o skupščini svobodomiselnega dijajstva v Celju, ki je bilo objavljeno v 184. št. »Slov. Naroda«, se je vrnjila neljuba pomota. Na skupščino, ki se vrši 31. t. m., 1. in 2. septembra v Celju, niso vabljeni le delegati, temveč celokupno jugoslovansko dijajstvo. Na shodu se bo razpravljalo o ustanovitvi svobodomiselnega jugoslovanske srednješolske organizacije, t. i. take organizacije, ki pusti vsakemu članu popolno svobodo prepricanja, ne sioni torej na nikakih dogmih. Kdor se misli shoda udeležiti in želi značano vožnjo naj poslije nemudoma natančno označbo ture na železnicu, ki se jo misli voziti (v Celje in nazaj) in svoj tančni naslov na naslov: Pripravljali odbor za dijajski shod v Celju, Narodni dom, III. nadstr. št. 19. Na obilno udeležbo vabi — pripravljali odbor.

Umrl je v Ljubljani g. dr. Gvidon Zbarski, tajnik Kranjske deželne banke. Prizadeti rodbini iskreno sožalje!

Kaj je z nami, civilnimi nastavniki po vojaških uradih? Po vseh drugih uradih se je uradništvo že parkrat zvišala plača oziroma doklada, le pri nas v gotovih vojaških pisarniških oddelkih je še vedno pri starem. Pred par meseci smo pismeno prosili za povišek plače oziroma draginjske dolklade, na kar se nam je odgovorilo: »Ravno sedaj rešujejo to vprašanje v Beogradu.« A žal, da je že več neko 2 meseca od tega, a mi smo še vedno naistem. Prosim torej pristojne organe, naj se že enkrat zganejo in naj rešijo v kratkem to vprašanje ne samo s sladkimi besedami in obljubami, temveč z dejaniem. Ako pa ne misljijo ničesar ukreniti, naj nas o tem obveste, ker mi ne moremo čakati, ampak hočemo ukreniti nadaljnje korake. — Vojaški civilni nastavljenici.

Obnova. Ni še rešeno vprašanje novih zgradb, ker manjka povsod materiala. Že se oglaša potreba po novi starih lokalov, pohištva itd. Dolga leta vojne so zakrivila, da je ponekod strašno zanemarjeno, — in boge kako udobno in pravovrstno že prej ni bilo povsodi, pravijo. Zato te veseli, če zapisi v katemkoli lokalu nov strop, novo sedežev, zaves, vrata, pod, novo razsvetljavo ali kaj sličnega. Takšne premembe kažejo na podjetnost, dotičnega obrtnika, na njegovo zaupanje v dobrski okus občinstva, na njegovo željo da zadosti zahtevam moderne dobe in da ustrezem gostonom in odjemalcem, tudi tujim, tako da ne čutijo razlike med nami in inozemstvom, v kolikor je to mogoče. Morda se bodo zopet kedaj začeli tečaji za strežaje, tečaji za prirejanje izložbenih oken, teme za okraševanje s cvetlicami itd. Kakor čujemo, namavajo mnogi obrtniki v krajkem pričeti z obnovo svojih prostorov. Danes smo imenovati znanega brivskega mojstra g. A. Gjuda, ki je moderniziral svojo brivnico v zadovoljstvu mnogih svojih posetnikov, in pa kavarni »Zvezda« in »Slon«, kjer zapazili delavce, ki belijo, polagajo deske itd. — Začetek obnove je tu. Zivelj posnemovalci!

Iz trafike. Poroča se nam, da se v neki trafiki v mestu zelo redko kdaj delavci zavitek tobaka. Opazilo pa se je, da je neposredno po takih odpravilih stranke prišel sin trafikant in odnesel iz trafike večji zavoj tobaka. Na vprašanje je trafikant pojasnila: »To je moj sin, vse drugo Vas nič ne briga. Kam gre ta tobak? Pa ne da bi bile takole kake postranske kupčije?« Sp. Šiška. Včeraj se je ustanovila v Sp. Šiški električna zadruga. Na zbranovanju so se prečitala pravila, katera se pošlo je kompetentni oblasti v obdobje. V to novo ustanovljeno zadrugo se bodo vpisovali v nedeljo dopolne od 10. ure naprej člani v Citalnici Sp. Šiška. Ker so pri tem vpisovanju tangirani posebno hišni gospodarji, zato jih pripravljali odbor apelira na te, da se sigurno v nedeljo v dolochen času blagovolijo zglasiti v čitalniških prostorih. — Pripravljali odbor.

Draginja na Dolenjskem. Hranilnica in posojilnica v Kan-

diji pri Novem mestu je povisala s 1. avgustom t. l. najemnino v svoji hiši za 50 ozir. 60 odstotkov. Tako se stanuje v Kandiji dražje kot v Novem mestu. Kam plovemo? In končno, ali je to dovoljeno? Oblast, kje si?

Slabo gospodarstvo. V Ptiju se nahaja že razno demobilizacijsko blago. Med to blago spadajo tudi velike lesene ladje (šajke), katere je nakupila med vojno avstrijska vojaška oblast, ko je zmanjšala za pionirje pontonov. Vojaki naj bi bili te šajke rabili pri vajah. Pa niso bile porabne, ker so zelo težke in so se pogrezale pregloboko v vodo. Pri vajah na Dravi jih zradi tudi tega niso mogli rabiti. Nekoliko teh velikih lesensih ladij še danes leži ob Dravi blizu železnega mosta, nekaj jih leži blizu kolodvora. Vse pa leže odprt, večinoma na zemlji, polne vode. Vsaka ladja je baje stala do 8000 krov! Pa vendar se nihče ne briga za te ladje, dasi bi bile za plovbo po Donavi porabne, in sicer za prevoz opeke, kamenja, peska, zrnja in drugega blaga. Take ladje se danes ne bodo lahko dobile! Zatoraj je najostreje grajati, da se pusti tako redki in dragi materiali tu v Ptiju prhneti, da se ne briga za njega katerakoli oblast, ki ima vendar skrbter za državne interese. Zgodil se je čudež, da se ladje niso že razbile in les skruli, kakor se je zgodilo z nekaterimi barakami, ko je prebivalstvo potrebovalo kuriva, barake pa niso imela gospodarja! Ali se čaka na to, da se drage ladje tudi uničijo na kakšenkoli način?

Celje. Tujuč kakor staremu znamcu iz nekdajnega Celja, ki pride danes v naše lepo mesto ob Savinji, se zdi popolno naravno in resnično lice, kakor kaže sedaj mesto Celje. Povsod lepi slovenski napis, vmes še nekaj krijočitet, gostača ali knjižara, Daniel in podobni, ki kažejo odpr in trmo, sicer pa vse tako mirno, tih in zadovoljno kot da je bilo vedno tako. Motijo nas pa izpraskani napisi na šolskih stavbah, ki spadajo tudi že v zgodovino, saj se skoro začne novo šolsko leto; prvo pravo šolsko leto v naši novi državi. Radi bi videli, da dobijo naše mestne šole na pročelju stavb napis v našem jeziku, naj bi torej mestni šolski svet ne razmislijal in odlatal predolgo.

Več doslednosti! Vodstvo raščanskoga rudokopa v Rajhenburgu trboveljske rudokopne družbe dostavlja svojim odjemalcem v Posavju dobrovne listke, tiskane in izpolnjene v nemškem jeziku ter podpisane po nekem Žibertu. Morda bi se hotel oddelek za premog pri deželnih vladah za Slovenijo potruditi, da se ta kričeč nedostatek takoj odpravi.

Tatvine na železnic. Dan na dan nam dohajajo še vedno pričožbe o tatvih na železnic. Zlasti so žepni tatovi razširili svoj delokrog tudi na potuječe občinstvo. Tij uzmovči, med katerimi se nahajajo delomržni mladeniči, ki se, rekrutirajo iz nekdajnega »zelenega kadra« in sedanjih boljševikov, preferirajo za svojo prakso nočne vlate: potnikji radi pospišo in v tajanstvenem mraku slaborsvetljenih vozov uspeh malokrat izostane. Nadzirajoči varnostni organi, orožniki, ki spremljajo vlake, tem junakom ne pridejo zlahka do živega. Izdaja jih le prevedi v državo. Srečna se more štet, da so se zglasili v velikem času doma in v Ljubljani svetovni možje, ki se mu žrtvujejo z nekako sveto unemo. Vse je drugače, lepoše, boljše, kakor je bilo v Cest, hotelov in hiš skoro več ne poznati Mallner se imenuje Malnar, Lloyd je Savica, Austria Strgulc Milena, Strel zaslužni Bellevue, Toplice Beau Rivage, Europa postal je dependansa Triglavca, Zdravniški dom, ki odgovarja bolj pojmu sanatorijski, se je prelevil v mednarodni Casino. Vse vodijo domače roke. Na ulici podpinridala je mila govorica Srbohrvatov blaženo nemščino in na vogalih čitač takelepake: 8. avgusta na Osojnico, buffet, fanfara; 9. avgusta veliki reunion; nedelja: z orkestrom v Polje, autobusje in nazaj; ponedeljek: simfonija, sekstet, opera, balet; torek: benefica godbe; sreda: venček; četrtek: promenadni koncert godbe na plitvicah pred kopeljimi, zvečer serenata; ponedeljek: regata, koncert Zika-Zatej-Ravnik. — Ob polnih dvoranah minula sta stoprov koncerta Križaj ter Medvedova-Hršč in II. reunion, počaščen po ameriškim namehom, temveč edino kot kronisti najizrecno zabeležimo tu, da ni bili ne artileri, ne lastnino, da kakega napada sploh nima žartnino, da nekako sveto unemo. Vse je drugače, lepoše, boljše, kakor je bilo v Češki Besedi, društvu v Trstu blagočinjih pripadnikov čeho-slovaške države, in Čitalnici se je nahajala ob času naskoka ena sama ženska, prostori Trgovska — obrtni zadrugor so bili zaprti in je bil v strankih prostorih edino le sluga s svojo ženo, v Edinosti je bila prisotna edinotna naša upraviteljica in ravnatelj tiskarne je pritekel v tiskarno šele potem, ko je videl, kaj uganja drhal v Narodnem domu. Sola na Acquedottu je bila zaprta že celo leto in sploh ni bilo živega človeka v vseh prostorih. Bil je torej vse povsod pravi pravcati vlog v ogroževanju tiste lastnine (5 vrst cenzuriranih).

List nato nadaljuje: Kolikor smo mogli doznati, je bilo tekom ponedeljka aretiranih 443 oseb, večinoma v Delavskem domu, med njimi tudi znani delavski voditelji Oliva, Scabar in Laurencich. Z nobenim drugim namehom, temveč edino kot kronisti najizrecno zabeležimo tu, da ni bili ne artileri, ne lastnino, še manje pa ubit niti eden jugoslovanski narodnjak, kar je bilo tudi popolnoma izključeno že samo ob sebi, ker sploh nihče naši ljudi ni bil sodeloval pri izredih. (8 vrst cenzuriranih). Zvečer smo doznali, da je bilo okoli 120 v Delavskem domu aretiranih oseb izpuščenih na svobodo, med njimi Oliva in drugi.

LDU Trst, 6. avgusta. Novi civilni guverner Ciuffelli je ob svojem prihodu izdal sledenči proglaš:

»Meščani! Prevzel sem posle generalnega civilnega komisarija za Trst in Julijsko Benečijo, svet si dolžnosti napram domovini in moj namen je, skrbeti za blagostanje narodov, ki so spojeni z Italijo, podpirati koristne inicijative, vzpostaviti stopnjo normalne razmerje javnega življenja, ki se mora raziti in uspevati v rednem delu, v varnosti svobode in pravice.«

Pričakujem dobrovoljnega sodelovanja vseh prebivalcev, zastopov in oblasti, ki sedaj delujejo. Kakor tudi onih, ki bodo morale začeti svoje kritistno delovanje.

Posvetil bom svoje delo in oblast le v prid ljudskemu blagostanju, brez oziroma na osebe in stranke. Prepričan sem, da najde prebivalstvo Trsta in Julijsko Benečijo v svoji stalni tradiciji mirnega delovanja, pravčnosti in dobre prijateljnosti, zanimala za svoje namene in člane. Trst mora kolikor mogoče kmalu zopet začeti svoje veličastno življenje, svoje svobodno dihanje in svoj gospodarski razmah, da bi domovini veliko in dragoceno pomoč, ki jo pričakuje Italija od Trsta in od drugih mest ter odrešenih ozemelj, da more tako izvršiti svojo zgodovinsko misijo za civilizacijo in narodek.

Začnimo torej zopet delo, ki ga je ustavila osvobodilna volna, iščimo tolaže za težave in žadev in žadev, ki smo jih našli pretrpel, v delu miru, v vzajem-

Najnovejša poročila.

(Naša izvirna poročila.)

REAKCIJA. RESEN ZUNANJE POLITIČNI POLOŽAJ.

Pariz, 8. avgusta. Vesti londonskih ljestovjavijo, da sta kralj Jurij V. in kraljica Mary sprejela v Buckinghamski palaci bivšega cesarja Karla in Zito. Vršil se je razgovor s sodelovanjem odličnih v Londonu se nahajajočih zastopnikov Antante. Na razgovoru je bilo zaključeno, da se takoj napravi konec urejenosti v Srednji Evropi. Uspeh tega razgovora je povratak nadvojvodu Jos

Sodar pridén in pošten se takoj sprejme. Pismene ponudbe se na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Sodar 7711«.

Iste se neoženjen žagar za vodno žago. Istotam se sprejme konjski hlapac. Ponudbe na Josipa Lovšina, Goča vas, 56 Ribnica. 7657

Prodam več motornih koles, avto 3 tone s priklopnim vozom znamke Franc. — Florjančič, Šelenburgova ul. 6. 7447

Sveže maline se kupijo v vseh množinah. Ponudbe na Destrilacija esenc in izdelovanje sokov Potnik Štefko, Ljubljana, Slovenska ul. štev. 27 7251

Trgovski sotrušnik, dober železinar, se sprejme takoj v trgovino špecerijskega in železniškega blaga. Le taki naj se oglašuje pod Jugoslavija 7540 na upr. Slovenskega Naroda. 7540

Hiša z gostilno ali trgovino in vsejim dvoriščem v Ljubljani ali v bližini na glavnih cesti se kupi. Ponudbe pod »Hiša F. H.« na upravo. Stov. Naroda. 7759

Iste se gospodinja, ki ima veselje do otrok, ter je vešč samostojnega šivanja in drugih domačih opravil. Služba stalna. Plača po dogovoru. Naslov na upr. »Slov. Naroda« pod Šivilja 1000/7694. 7694

Medistka Pavla Ogrinc - Mrak je preselila svojo modistovsko obrt iz Sp. Šiske v mesto na Marije Terezije cesto 12/1. Priprava se cenj. damam. Vajenka se takoj sprejme. 7695

Istens službenino za vsa hiša opravila; plača po dogovoru. Služba je trajna, svedena tako da bo dočinka poštena in zanesljiva. Ponudbe na inspektorja v finančnem ministrovstvu gosp. Zivadinovića, na oglu Balkanske in Pajševe ulice št. 2 v Belgradu. 7665

Rabim partijo zidarjev in delavcev eventualno akordante preddelavcem tom za večje delo v bližini Ljubljane na suhem (pod streho). Plača dobra, hrana in stanovanje na stavbišču Jakob Accetto, zidarško podjetje, Tabor št. 2. 7710

Akademik daje v Ljubljani dijakom srednjih šol inštrukcije iz matematike, fizike, event. tudi iz drugih predmetov. Dela z geslom: moralno vplivati na gojenje značaj, vzbudit zanimanje in veselje do učenja. Ponudbe na uprav. pod Akademik/7770

Mizariji Isčejo se za veliko mlinsko podjetje na Hrvatskem 3 izvrstni mizariji in 1—2 izborna strojna ključavnica. Prednost imajo taki, ki so že delovali v mlincih. Ponudbe na: Prvi hrvatski mlini na Čigre d. d. u Karlovcu z navedeno zahtevano plačo. Neoženjeni lahko dobo stanovanje razsvetljavo in če treba tudi hrano.

Proda se vsled rodbinskih razmer planinsko posestvo, obstoječe iz 62 oralov zemljišča, od teh je polovico lepega gozda z enodostopno hišo, gospodarskim poslopjem in vso premičino. Pri hiši je tudi parna žaga. Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod planinsko posestvo/7536.

Napravaj je hiša z dvoriščem v sredini Belgrada, pripravna zlasti za denarne zavode in trgovino. Hiša ima 7 sob za stanovanje, 2 predobi, kopalo, sobo, 2 kuhinje, pralnico, klet, 2 stranični, shrambe, vrt in zasebno dvorišče. Dolga je pri Upravi Fondova 13.500 din. v zlatu, prodajalna cena 75.500 din. v zlatu zveneni denar, ali 208.000 din. v srebru. Obrite se na lastnika v Belgradu na oglu Balkanska in Pajševe ulica št. 2.

Trgovca mešane stoke, z vinom in z dž. pridekli, samec 38 let star, kavčljivo zmožen, želi takoj: Že mesto na deželi ali večjim prom. kraju kakor nakupovalce, potnik, poslovodja ali kaj primerenega. Vsled večletne prakse na večjem posestvu zmožen tudi za upravitelja posestva ali podobno. Cenj. ponudbe se prosi takoj pod »Kavčja 10.000/7808« v Celje poštno ležete. 7808

Iste se v stalno službo spretten knjigovodja (ali knjigovodkinja) samostojen vestni delavec, dober korespondent, več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisav. Ponudba s plačilimi zahtevami in prepisi spričeval na g. Fric Zemljič vinski vetrugovina v Ljutomeru, Slovenija. Prednini imajo reflektanti, ki so bili v vinski trgovini že zaposleni.

Pravo rumeno domače milo za pranje 7028

1 kilogram K 14.— Pri naročbi 1 skrinjice okoli 3 in pol kg K 49—franko. Po povzetju pošilja zavod za eksport M. Jünker, Zagreb, 15., Petrinjska ul. 3/II. Obenem z naročbo je poslati polovico iznosa.

Kupi se: pis. stroj boljše vrste, 1 amerik. pišala miza, fižol letnik 1918 — rumen vasek, velike vreče v partijah. 7028

Proda se: omare, postelje, žimnice, stoli, 15 kg fin. rum esence, 1 part močnih moških čevljev.

Ponudbe sprejema: Kupička posredovalnica »MERKATOR«, Ljubljana, Jurčičev trg 8. Poslovne ure za stranke: 10—12, 3—5

Miši - podgane stenice - ščurki in vsa zaloge moga poginisti ali uporabit moja najbolj iskušena in povsod hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 6 K, za podgane in miši stane K 6—; za ščurke K 6—; posebna močna tinta za stenice K 6—; unicevalec mojek K 3—; prasek proti mrčesom 5 K; mazilò proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilò za uši pri živini 2 K; prasek za uši v obliki in peti 3 K; tinta proti mrčesom na sadje in zelenjadi (uničevalci rastlin) K 3—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 15., Petrinjska ulica 3.

Gostilniška oprava se kupi in sicer: vrtne mize, stoli in sestavljive, kuhinjska posoda, žilice, vilice in noži, vsakovrstne steklenice, kakor tudi buteljke po 1/4, 1/2 in 1 liter vsebine; nadalje tudi 100 po 21/2 cm močne in 100 komadov po 4 cm smrekove deske, akoravno so bile že rabljene. Vse zgoraj navedeno reči se vzamejo tudi na posodo proti primerni odskodnosti. Cenjene ponudbe z zadnjem ceno in napovedjo množine na naslov »Gostilniška oprava« na upravnitvo tega lista. 7686

12 o. m. prepodne u 10h. prodaje se licitiranjem kod voj. kiaonice u Ljubljani

43 komada pokrivenih koža i do 800 kg loja

Uprava vojne kiaonice.

Uradno dovoljena, za 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in boljših služb

G. Flux

Gospodska ulica 4, L nadstropje levo. Pri zunanjih narocilih znakma za odgovor.

Komp. in kon. **lokomobila** v brezhibnem stanju, izdelek Esterer v Altoningu s 549 m² kurilne ploščine, 12 atm., obratni pritisk 240 PS se odda s pritisknimi in gonilnim jermenom vred. Cenjene ponudbe samo od direktnih kupcev pod »DIREKTNI KUPEC 7759« na upravo »Slov. Naroda«. 7759

Hiša z gostilno ali trgovino in vsejim dvoriščem v Ljubljani ali v bližini na glavnih cesti se kupi. Ponudbe pod »Hiša F. H.« na upravo. Stov. Naroda.

Iste se gospodinja, ki ima veselje do otrok, ter je vešč samostojnega šivanja in drugih domačih opravil. Služba stalna. Plača po dogovoru. Naslov na upr. »Slov. Naroda« pod Šivilja 1000/7694. 7694

Medistka Pavla Ogrinc - Mrak je preselila svojo modistovsko obrt iz Sp. Šiske v mesto na Marije Terezije cesto 12/1. Priprava se cenj. damam. Vajenka se takoj sprejme. 7695

Stanovanje: v neposredni bližini glavnih pošte obstoječe iz 2 sob, 2 kabinetov, kuhinje, prostorne predstobe, podstrešja in kleti, se zamenja za stanovanje, ki je najmanj tako veliko čepar bolj oddaljeno. Ponudbe na upravnitvo tega lista pod »Votin« 7747.

XX ZASTOPNIK XX prvoravnih tvrdik bode v kratkem prepotoval Hrvatsko, Srbijo in Bosno.

G. industriji in vetrugovci, ki žele v teh krajih skleniti trgovske zvezze na blagovoljno svoje ponudbe in želite sporoti pod »Ugovna prilika 7762« na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanje: za vsa hiša opravila; plača po dogovoru. Služba je trajna, svedena tako da bo dočinka poštena in zanesljiva. Ponudbe na inspektorja v finančnem ministrovstvu gosp. Zivadinovića, na oglu Balkanske in Pajševe ulice št. 2 v Belgradu. 7665

Rabim partijo zidarjev in delavcev eventualno akordante preddelavcem tom za večje delo v bližini Ljubljane na suhem (pod streho).

Plača dobra, hrana in stanovanje na stavbišču Jakob Accetto, zidarško podjetje, Tabor št. 2. 7710

Odkup daje v Ljubljani dijakom srednjih šol inštrukcije iz matematike, fizike, event. tudi iz drugih predmetov. Dela z geslom: moralno vplivati na gojenje značaj, vzbudit zanimanje in veselje do učenja. Ponudbe na uprav. pod »Akademik/7770

AKADEMIK daje v Ljubljani dijakom srednjih šol inštrukcije iz matematike, fizike, event. tudi iz drugih predmetov. Dela z geslom: moralno vplivati na gojenje značaj, vzbudit zanimanje in veselje do učenja. Ponudbe na uprav. pod »Akademik/7770

Kontoristinja

Slovenka (do sedaj v službi industrijskega podjetja na nemš. Avstrijskem) z dolgoletno praksjo v knjigovodstvu, korespondenci (slov. i. nem.) popolnoma samostojna v vseh pisarniških delih. Zadolženosti so na razpolago po takozvanih cenzah, da si jih vsak pojedine lahko nabavi za malo vsoto. Prodaja na drobno in debelo! Dokler ne poide zaloga. V. Dolenc, Zagreb, Prilaz, Gj. D. 25. Telef. 17—03. 7724

Pravno rumeno domače

spreten knjigovodja

(ali knjigovodkinja) samostojen vestni delavec, dober korespondent, več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisav. Ponudba s plačilimi zahtevami in prepisi spričeval na g. Fric Zemljič vinski vetrugovina v Ljutomeru, Slovenija. Prednini imajo reflektanti, ki so bili v vinski trgovini že zaposleni.

Pravno rumeno domače

milo za pranje

1 kilogram K 14.— Pri naročbi 1 skrinjice okoli 3 in pol kg K 49—franko. Po povzetju pošilja zavod za eksport M. Jünker, Zagreb, 15., Petrinjska ul. 3/II. Obenem z naročbo je poslati polovico iznosa.

Kupi se: pis. stroj boljše vrste, 1 amerik. pišala miza, fižol letnik 1918 — rumen vasek, velike vreče v partijah. 7028

Proda se: omare, postelje, žimnice, stoli, 15 kg fin. rum esence, 1 part močnih moških čevljev.

Ponudbe sprejema: Kupička posredovalnica »MERKATOR«, Ljubljana, Jurčičev trg 8. Poslovne ure za stranke: 10—12, 3—5

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa zaloge moga poginisti ali uporabit moja najbolj iskušena in povsod hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 6 K,

za podgane in miši stane K 6—; za ščurke K 6—; posebna močna tinta za stenice K 6—; unicevalec mojek K 3—;

prasek proti mrčesom 5 K; mazilò proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilò za uši pri živini 2 K; prasek za uši v obliki in peti 3 K; tinta proti mrčesom na sadje in zelenjadi (uničevalci rastlin) K 3—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 15., Petrinjska ulica 3.

Brezjavci: Eskomptna

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU.

DEHARNE VLOGE. — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT. — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR. — AKREDITIVI. — BORZA.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše.

Magnade 2000 kron

za stanovanje 2 — 3 sob. Ponudbe pod »Mala družina/7760« na uprav. »Slov. Naroda« 7760

Žveplo za žveplanje la.

rumeno brez arzena, na juti 20 kron po kili. Pri večjem odjemu ceneje.

Tvornica sumporiče Mavro Teichner, Vinkovci.

EKONOM

38 let star, oženjen, ima eno 10 let staro dete, temeljito prakso, prvoravnih vinogradov in živinorej, želi mestno premeniti. Žena mu je skrbna gospodinja in vrlo dobra kuhanja. Ponudbe se posebno dobro plača. Ponudbe pod šifro »EKONOM« na Blocknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb, Jurjevska 31.

7726

Angloška dudotovarna MAST

Modi, čisti, mokri, izvirni tekoči dudot, pravilen, zdravljivo, karbonatno, vse za vreženje. Vpletljiv zato, da je vredno.

ponudbe pod šifro »Mast« na uprav. »Slov. Naroda« 7760

in vse druge likarne.

7726

Prvovrstna

VOZNA kolesa

plašče in cevi

priporoča tvrdka

**Zaloga pohištva in tapet
ERNST ZELENKA**
oblastno zaprisoženi izvedenec
Solska ulica 5 MARIBOR Gospodska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo najraznovrstnejšega pohištva: spalnih, jedilnih sob
klubnih garnitur, divanov, otoman, žime za madrace itd. 2236
Največja izbira. Zmerne cene. Solidna postrežba

G. F. Jurásek
vglajevalec klavirjev in trgovec glasbil

V Ljubljani, Wolfsova ul. št. 12.

Prva jugoslovenska špecialna tvrdka za vglajevanje in popravljanje glasbil.

Generalna reprezentanca za kraljestvo SHS

za baterije, žarnice, elektrotehniko.

Izdelki svetovnih angleških in slovenskih tvrdki.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavni lokal

Mestni trg 25.

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pisem na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med. 727

dr. A. Rixa kreme za prsi garantirano neškodljivo za uspeh. Rabi se zunanj. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarstveni, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušča K 8/- velika pušča, zadostna za uspeh K 15/-. Poština posebej. —

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX, Lakiergasse 6/II.

Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“. Zaloga v Mariboru: lekar. Schutzenb., Mer. pom. in part. Wolfra.

V Trstu: Perf. Andreuzzi, Corso 5.

ZDRAVILNI VRELEC

najobiljniji vseh poznatih načinov vrelecev razpoljuja se v steklenicah od 3/4 lit.

GIZELA VRELEC

najprikladnejši zamešanje s sanjskim tudi rdečim vinom razpoljuja se v steklenicah od 1/2 l, 3/4 in 1 l.

JURJEV in KRALJEV VRELEC

izborna za mešanje s kisilkastim vinom, sadjevjem in sadnim sokom razpoljuja se v steklenicah od 1/2 l, 3/4 in 1 l.

Navedene steklenice so na vedenju v zalogi. Dobava v večjih steklenicah je za sedaj le mogoča, če posijoč narocniki liste v napolnitve.

ZDRAVILIŠČE, SLATINA RADENCI, SLOVENIJA.

Ljubljanska komercijalna družba z o. z.

Ljubljana, Bleiweiseva cesta št. 18

ponuja:

Ponosna stroje za mleko »Alfa« Vrče in posode za mleko »Alfa«

Hladilnike in potrebščine za mlekarstvo

Brzoparihlite »Alfa« (tudi s pripravo za žganjekuhu)

Gonilne jermene iz usnja in gumija Cevi itd. iz gumija

Mizarski klej (lim)

Firme la, kranjski Svinec, cink v kosih

Nudalje: Vsakovrstne tehnične potrebščine za tovarne, industrije itd. —

Kar se ne dobi drugje, to naaj se vpraša pri nas. — Splošni cenik se točasno še ne razpoljuje. 7333

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani

oddajo 3125 lastnih delnic à K 400 — nominale za ceno K 560—, prištevi 5% obresti od nominala za čas od 1. decembra 1918 do dneva vplačila, Delnice, ki se bodo glasile na prinosca, bodo participirale na čistem dobičku podjetja za leto 1919. Priglašanje se prične

20. jul. ter se konča 15. avg. t. I.

Priglase sprejemajo:

ladrnska banka, Ljubljanska kreditna banka in

Zadružna zveza v Ljubljani.

Rezan in okrogel les

sko družba z o. z. v Mariboru.

tramove, drva, oglice kupuje vsako množino „DRAVA“ lesna trgovska in industrijska

7534

Več vagonov drva za kurjavo,

reznega lesa, oglatega in desk, par vagonov cementa se kupi. Načitne ponudbe je poslati na Gospodarsko združenje za Prekmurje Maribor polje in Slov. Gorice v Gorici Redgen. 7756

Kupi se

: Mayer's Konversationslexicon :

Če mogoče zadnja izdaja. Ponudbe pod: „Lexikon 7800“ na upravnosti „SLOVENSKEGA NARODA“ 7800

POZOR! Iščem naslov tistega, ki izdeluje različnega modela kape oziroma čepice, imam jih narediti večjo množino. Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“

Prodajalo

se bo v ponedeljek, dne 11. t. m. in naslednje dneve manufaktурно in špecerjsko blago, spadajoče v konkurenčni sklad Ant. Ferencčaka na licu mesta v Višnji gori htr. 29, vselej od 9. ure naprej.

H. Završnik, notar, kot upravitelj konkurenčnega sklada.

Južno-štajerska hranilnica v Celju

razpisuje službo

tajnika (l. uradnika).

Prošnje naj se pošljajo do 31. t. m. Južno-štajerski hranilnici v Celju.

Išče se:

poslovodja, popolnoma samostojen v mešani in trgovini z deželnimi pridelki samostojna kontoristična, zmožna slovenske, nemške, po možnosti tudi laške in francoske korespondence, samostojna prodajalka, starejša zanesljiva moč. Lastnorčno pisane oferte z referenčami in vsemi zahtevki je poslati pod šifro „Stalna služba“ na L. Jugoslovenski avtostrani in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančeva nabrežje št. 5. 7693

Otvoritev hotela Wilson v Beogradu.

Ravnateljstvo novo otvorenega hotela Wilson v Beogradu, Karagićeva ulica št. 89, nasploh kolodvor, naznana potnikom, ki prihajajo v Beograd, da ima na razpolago 30 elegantnih novih opremljenih sob. Postreba tečna in solidna.

7521 Jovanović & Finca.

„DRAVA“ lesna trgovska in industrijska družba

z o. z. v Mariboru

zadružno pohištvo lastnega izdelka in sicer

spalne sobe

v vsaki množini, obstoječe iz 2 dvokrilnih omar s predalom, 2 postelj, 2 nočničnih omarje, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza in 4 stolice.

Cena kompletne sobe v hrastovi, bukovki, mahagonovi ali orehovi imitaciji svetlo ali medu

2900 K.

Permanentna izložba se nahaja v dvorani družbe Tegethoffova c. 51.

Popolne opreme za hotele in sanatorije.

Brašno (moka), pšenico, kukuruz, ječam, zob (oves), posije (otrobi) i ostale zemaljske plodine i proizvode nudja samo na veliko

Ivan Dumić, Zagreb, Zrinjevac broj 15,

Telefon 22-69.

Razpoljujam lepa bukova

drva

žagana, cepljena in metrska, franko na dom. Cene nizke, dobava točna. Sredotnik, Kolodvorska ul. 31. 7062

Orndie za vse vrste

drugačnih

Glavnica:
200,000.000 kron.

Rezerve: okrog
150,000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani,

Prešernova ulica štev. 50, v lastnem poslopu.

Predaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba dojetov z vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshramba (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in preduumi vsake vrste; inkaso in ekskont menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potesna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun i. t. d.

Konzervne steklenice
:: vkuhalni aparati ::
pri trgovini z železnino in zalogi strojev
Fr. Stupica, Ljubljana, Marije Terezije c. 1.
Zahvaljujte cenovnike. Zahvaljujte cenovnike.

POZOR!

Važno za vse moške!

Kdo želi imeti lepe in elegantno napravljene oblike po vsakvrstnih vzorcih, ki so v krojačnici na razpolago, naj obiše diplomiранo jugoslovansko krojačico

FRANA MALIS
Ljubljana, v Rebri št. 11 (Stari t. g.).

Krojačica iz Trsta in nje podružnica v Nabrežini sta premeščeni v Ljubljano. Priporočam se vsem svojim starim klijentom in vsem Jugoslovancem s spoštovanjem

FRAN MALIS
diplomiран krojač.

7586

Priporočamo edino tovarniško zalogu

šivalnih strojev

za rodbino in obrt
ter njih posameznih delov.

Dobe se potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufaktурno blago (blago za oblike) — Istotan se prida večja
partija

damskih nogavic.

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
za vodo, desno.

Što je „Salvator“ vinovica?

Ve postoji sredstvo koje bi u bezbrojnim slučajevima tako brzo i uspešno djelovalo kao »SALVATOR« vinovica. Bolji reumatizam, kostiju, sloboba, iščasa, neuralgije itd. ublažuje. Boli će dapače posve izčeznuti u naškracem roku budete li bolna mesta redovito natirali sa »Salvator vinovicom«. Tko trpi na nervoznoj glavoboli, migranti, trganju, bezsvjestici, zubobolji, vratobolji itd. neki pomiesha »Salvator vinovicu« sa svježom vodom i oboži bolno mjesto, izčeznuti će boli vrlo brzo. Nakon napornog hoda ili rada, batarite mišice, osjećajte se Vam telo. »Salvator vinovica« jest vanredno koristno djelujuće sredstvo za izpiranje ustiju jer osjećaju i razkužuje usta i grlo. 1664

S. Mittelbach, »Salvator« lijekarna i drogerija Zagreb, Jelačićev trg 2

MODNI SALON STUCHLY - MASCHKE
LJUBLJANA - ZIDOVSKA UL. 3 - DVORSKI TRG 1.
priporoča največjo izbiro
finih slamnikov, svilenih klobukov in čepic za dame in deklice.
Popravila se sprejemajo in točno izvrše.

Izvozna i uvozna tvrtka Lavoslav Poljak i drug

Središnica: SPLIT, Dalmacija.

Podružnice: Rijeka, Makarska, Beč (Wien) I. Rotenturmstrasse 11.

Bavi se samo na velike -
izvozem i kupovanjem: svih domaćih zemaljskih proizvoda, južnog voća, žitarica, ljevkovitih bilja, etičnih i jestvinih ulja itd.

uvozem i prodajom: inozemnih proizvoda, svakovrsne prekomorske robe itd.

3533 Erzajnvi naslov: Poljakdrug.

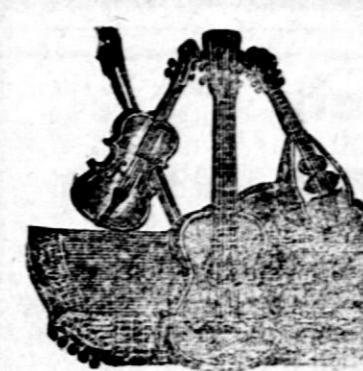
Krapinske Toplice (Hrvatska)

Slovenski zdravili vredni (kopališče)
zdravijo z zanesljivim uspehom vse vrste revmatičnih afekcij mišic in členkov, protin, vse živčne bolezni (lshias, nevralgijo, histerijo, bolečine v hrbtnicu), dalje vse kronične bolezni na ledicah in mehurju, zatruljenje s kovinami in kožne bolezni. Pri ženskih boleznih vplivajo dobrodejno na nervozne pojave v klimakteriju, pri vnetih maternice ter eksudati. Matančne informacije in prospekti daje zastonj ravnateljstvo.

Elektrotehnički in inštalacijski urad VLADIMIR NOVAK - ZAGREB

Frankopanska ul. 8. Telef. 3-31. (Palača Hotel Imperial).

Tovarniško skladišče vsega električnega materijala, motorjev, dynamo-strojev in ostalih električnih strojev. Posebni oddelki za urejanje kinematografov in kompletne centrale. Prevzema premontiranje izgorelih motorjev in dynamo-strojev. Zunanje narobe se opravljajo takoj solidno in po zmernih cenah. — Troškovniki in načrti se izvršujejo na zahtevo toga.

Violine, stune, citre,
harmonike, kitare,
tamburice, telovad,
rogovi, vse druge
glasb. instrumenti in
potrebštine v veli-
kanski zalogi. ::

ALFONZ BREZNÍK

učitelj Glasb. Matice in edini za-

prisež, izvedenec dež. sodišča

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunsko cerkev.)

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poziv k upisovanju novih delnic.

Redni občni zbor je dne 5. maja t. l. zaključil na temelju dovoljenja deželne vlade, da zviša delniško glavnico

od K 15,000.000— na K 20,000.000—

z izdajo

12.500 novih delnic v nom. znesku K 5,000.000—

in je pooblastil upravni svet, da določi po svojem prevdarku rok in način izdaje novih delnic.

Upravni svet je na podlagi tega pooblastila sklenil, razpisati subskripcijo pod sledečimi pogoji:

- Upisovanje se vrši od **1. do 31. avgusta t. l.**
 - pri **Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani** in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru;
 - pri **Živnostenski banki v Pragi** in vseh njenih podružnicah;
 - pri **Hrvatski trgovinski banki v Zagrebu** in njeni podružnici v Osjeku;
 - pri **Hrvatski zemaljski banki v Osjeku** in vseh njenih podružnicah.
- Od 12.500 novih delnic à K 400— nom. v skupnem znesku K 5,000.000— se prepusti dosedanjim delničarjem **9.375 komadov** in sicer v razmerju na **4 stare 1 novo po K 650—**, plačljivih na enkrat najpozneje do 31. avgusta t. l., več 5% obresti od nom. K 400— od 30. junija 1919 do dne plačila. Ostalih **3.125 delnic** se ponudi drugim reflektantom po K 800— za komad, več 5% tekoče obresti od nom. zneska K 400— od 30. junija 1919 do dne plačila, proti takojšnjemu plačilu.
- Nove delnice bodo opremljene s kuponom za II. semester 1919 in bodo deležne polovice čistega dobička za I. 1919.
- Pri upisovanju se morajo predložiti v navedenem roku plači starih delnic subskripcijskim mestom v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic iz zadnje emisije, katerih oddaja vsled tehničnih zaprek še ni bila mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadnevni pismenih priglasnic in začasnih potrdil o plačanih delnicah.
- Ažijski kurzni dobiček od novih delnic se po odbitku stroškov in kolekvene pristojbine uporabi za ažijski rezervni fond banke.
- Proti vrmittvi začasnih potrdil se bodo nove delnice tekom meseca januarja 1920 izročile subskribentom.
- Reparticijo delnic za nedelničarje si pridržuje upravni svet, toda v prvi vrsti se bodo upoštevaji oni subskribenti, katerim pri zadnji emisiji ni bilo mogoče doleti polnega števila upisanih delnic.

Ljubljana, 21. julija 1919.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.